

Napísal Balek Robert
Štvrtok, 04 Október 2012 22:08

„... povolání umožniť, aby zažiarilo Slovo pravdy“
(apoštolský list Porta fidei, 6)

Drahí bratia a sestry!

Slávenie Svetového dňa misií (21.10.2012) nadobúda tento roku osobitný význam. Súčasne sa totiž slávi 50. výročie koncilového dekrétu Ad gentes, začiatok Roku viery a otvorenie Biskupskej synody na tému novej evanjelizácie, čo posilňuje odhodlanie Cirkvi angažovať sa v misiách ad gentes s ešte väčšou odvahou a zápalom, aby evanjelium dosiahlo až samý kraj zeme.

Druhý vatikánsky koncil s účasťou katolíckych biskupov zo všetkých kútov sveta, bol žiarivým znakom univerzálnosti Cirkvi, keďže po prvý raz sa na ňom zúčastnil taký veľký počet koncilových otcov z Ázie, Afriky, Latinskej Ameriky a Oceánie. Biskupi misionári i domorodí biskupi a duchovní pastieri spoločensťev rozptýlených medzi nekresťanskými populáciami, sprostredkovali koncilovému zhromaždeniu obraz Cirkvi nachádzajúcej sa na všetkých kontinentoch a predstavili tu komplexnú realitu vtedy známeho tzv. „tretieho sveta“. S bohatými skúsenosťami, ako pastieri mladých cirkví, ktoré sa ešte len budujú, oduševňovaní nadšením za šírenie Božieho kráľovstva, významným spôsobom prispeli k zdôrazneniu potreby a naliehavosti evanjelizácie ad gentes, a tým aj k návratu misionárskej povahy Cirkvi do centra ekleziológie.

Misijná ekleziológia

Tento pohľad na Cirkev sa ani dnes nezmenil, ba dočkal sa plodnej teologickej a pastorálnej reflexie, pričom sa zároveň znovu potvrdzuje jeho nevyhnutnosť, pretože vzrástol počet tých,

ktorí ešte nepoznajú Krista: „Počet ľudí, ktorí čakajú na Krista, je ešte stále nesmierne veľký,“ tvrdí blahoslavený Ján Pavol II. v encyklike *Redemptoris missio* o trvalej platnosti misijného poverenia a dodáva: „Nemôžeme si žiť spokojne, keď myslíme na milióny bratov a sestier, ktorí, hoci vykúpení krvou Kristovou, predsa žijú bez poznania Božej lásky“ (86). Aj ja som pri vyhlásení Roku viery napísal, že Kristus „nás – tak ako kedysi – vysielal na cesty sveta, aby sme s jeho evanjeliom oboznámili všetky národy zeme“ (*Porta fidei*, 7); toto ohlasovanie, ktoré, ako sa vyjadril Boží služobník Pavol VI. v apoštolskej exhortácii *Evangeliium nuntiandi*, „nie je ponechané na ľubovôľu Cirkvi, ale je jej poslaním a povinnosťou, ktorú jej uložil Pán Ježiš, aby ľudia mohli uveriť a byť spasení. A tak ohlasovanie evanjelia je potrebné, je jedinečné a nič iné ho nemôže nahradiť“ (5). Potrebujeme preto znova nadobudnúť apoštolskú horlivosť prvých kresťanských spoločenstiev, ktoré, hoci boli malé a bezbranné, predsa dokázali hlásaním a svedectvom rozšíriť evanjelium do celého vtedy známeho sveta.

Preto neprekvapuje, že Druhý vatikánsky koncil a nasledujúce magistérium Cirkvi zvlášť zdôrazňovali misionárske poslanie, ktoré Kristus zveril svojim učeníkom a ktoré musí byť úlohou celého Božieho ľudu, biskupov, kňazov, diakonov, rehoľníkov a rehoľníčok, ako aj laikov. Starostlivosť o hlásanie evanjelia v každom kúte sveta prináleží v prvom rade biskupom, ktorí sú ako členovia biskupského kolégia i ako pastieri partikulárnych cirkví priamo zodpovední za evanjelizáciu sveta. Pretože „biskupi dostali vysviacku nielen pre určitú diecézu, ale pre spásu celého sveta“ (Ján Pavol II., encyklika *Redemptoris missio*, 63), sú „hlásateľmi viery, ktorí privádzajú nových učeníkov ku Kristovi“ (*Ad gentes*, 20) a „zviditeľňujú misijného ducha a misijné nadšenie Božieho ľudu, takže celá diecéza sa stáva misionárskou“ (tamže, 38).

Prvenstvo evanjelizácie

Poslanie hlásať evanjelium sa však pre pastiera nevyčerpáva len venovaním pozornosti tej časti Božieho ľudu, ktorá mu bola zverená do pastoračnej starostlivosti, ani vyslaním nejakého kňaza, laika alebo laičky v rámci hnutia fidei donum. Musí zahŕňať celú činnosť partikulárnej cirkvi, všetky jej oblasti, skrátka, celé jej bytie a konanie. Jasne to naznačil Druhý vatikánsky koncil a magistérium to následne potvrdilo. To si vyžaduje neustále prispôsobovanie životného štýlu, pastoračných plánov a organizácie diecézy tomuto základnému rozmeru bytia Cirkvi, zvlášť v našom neustále sa meniacom svete. A to platí tiež pre inštitúty zasväteného života a spoločnosti apoštolského života, ako aj pre cirkevné hnutia: všetky časti veľkej mozaiky Cirkvi sa musia cítiť mocne oslovené Pánovým poverením hlásať evanjelium, aby bol Kristus všade ohlasovaný. My pastieri, rehoľníci, rehoľníčky a všetci veriaci v Krista sa musíme vydať po stopách apoštola Pavla, ktorý bol „väzňom za pohanov“ (porov. Ef 3,1), pracoval, trpel a bojoval, aby priniesol pohanom evanjelium (porov. Kol 1, 24 – 29), a nešetril sily, čas ani prostriedky pri odovzdávaní Kristovho posolstva.

Aj dnes musia byť misie *ad gentes* trvalým horizontom a paradigmou každej cirkevnej činnosti, lebo samotná identita Cirkvi spočíva vo viere v tajomstvo Boha, ktorý sa zjavil v Kristovi, aby nás doviedol k spáse, a tiež v poslaní svedčiť o Pánovi a ohlasovať ho vo svete, až kým znovu nepríde. Rovnako ako sv. Pavol musíme venovať pozornosť aj tým vzdialeným, ktorí ešte Krista nepoznajú a ktorí neokúsili Božiu otcovskú lásku, vo vedomí, že „[misijná] spolupráca sa dnes rozširuje o nové formy, ktoré zahrnujú nielen hospodársku podporu, ale i priamu účasť [na evanjelizácii]“ (Ján Pavol II., encyklika *Redemptoris missio*, 82). Slávenie Roku viery a zhromaždenie Biskupskej synody o novej evanjelizácii budú vhodnými príležitosťami na

obnovenie misijnej spolupráce, predovšetkým v spomínanom druhom rozmere.

Viera a ohlasovanie

Túžba ohlasovať Krista nás vedie i k tomu, aby sme sa zaoberali dejinami a v nich spoznávali problémy, túžby a nádeje ľudí, ktoré má Kristus ozdraviť, očistiť a naplniť svojou prítomnosťou. Jeho posolstvo je totiž stále aktuálne, pôsobí v samotnom srdci dejín a je schopné odpovedať na najhlbšie otázky každého človeka. Preto si musí byť Cirkev vo všetkých svojich zložkách vedomá, že „nesmierne horizonty cirkevného poslania a komplexnosť súčasnej situácie si dnes vyžadujú nové spôsoby účinnej komunikácie Božieho slova“ (Benedikt XVI., posynodálna apoštolská exhortácia *Verbum Domini*, 97). To si vyžaduje predovšetkým nové, osobné i spoločné primknutie sa s vierou k evanjeliu Ježiša Krista „predovšetkým v situácii hlbokých zmien, aké práve ľudstvo prežíva“ (apoštolský list *Porta fidei*, 8).

Jednou z prekážok evanjelizačnej horlivosti je kríza viery, nielen v západnom svete, ale vo veľkej časti ľudstva, ktoré však má zároveň hlad a smäd po Bohu. Treba ho pozvať a priviesť k chlebu života a k živej vode, podobne ako Samaritánku, ktorá prišla k Jakubovej studni a rozprávala sa s Kristom. Ako hovorí evanjelista Ján, skúsenosť tejto ženy je veľmi dôležitá (porov. Jn 4, 1 – 30): stretne Ježiša, ktorý si od nej pýta vodu, ale potom jej hovorí o novej vode, schopnej uhasiť smäd navždy. Žena na začiatku nechápe a ostáva len na materiálnej úrovni, no Pán ju pomaly privedie k pochopeniu cesty viery, ktorá jej umožní spoznať v ňom Mesiáša. Svätý Augustín o tom hovorí: „Čo iné mohla [táto žena] urobiť, keď prijala do srdca Krista Pána, ako zanechať svoj džbán a bežať ohlasovať dobrú zvesť?“ (Homília 15, 30). Stretnutie s Kristom ako živou osobou, ktoré upokojí smäd srdca, nemôže viesť k túžbe podeliť sa s druhými o radosť z jeho prítomnosti a zoznámiť ich s ním, aby túto radosť mohli všetci zakúsiť. Je potrebné obnoviť nadšenie za odovzdávanie viery, aby sa podporila nová evanjelizácia spoločností a krajín dávnej kresťanskej tradície, ktoré strácajú vzťah k Bohu, aby tak mohli znovu objaviť radosť z viery. Starostlivosť o evanjelizáciu nikdy nesmie byť len okrajovou aktivitou Cirkvi a osobného života kresťana, ale táto ňou má byť silne poznačená, vo vedomí, že sme zároveň adresátmi i misionármi evanjelia. Ústredný bod ohlasovania je stále ten istý: kerygma Krista, ktorý zomrel a vstal z mŕtvych pre spásu sveta, kerygma absolútnej a totálnej lásky Boha ku každému človeku, ktorá vyvrcholila v poslaní večného a jednorodného Syna, Pána Ježiša Krista, ktorý sa nezdráhal prijať na seba úbohosť našej ľudskej prirodzenosti, ale miloval ju a obetovaním seba samého na kríži ju vykúpil z hriechu a smrti.

Viera v Boha, v tento Kristom uskutočnený plán lásky, je predovšetkým darom a tajomstvom, ktoré treba prijať do srdca a do života a za ktoré treba neustále ďakovať Pánovi. No viera je aj dar, ktorý sme dostali, aby sme sa oň podelili; je to talent, ktorý sme prijali, aby priniesol ovocie; je to svetlo, ktoré nesmie ostať skryté, ale musí osvetľovať celý dom. Je to najdôležitejší dar, ktorý sme v živote dostali, a nemôžeme si ho nechať pre seba.

Ohlasovanie sa stáva láskou

„Beda mi, keby som evanjelium nehlásal“ píše apoštol Pavol (1 Kor 9, 16). Tieto slová nech mocne zaznievajú pre každého kresťana a pre každé kresťanské spoločenstvo na všetkých kontinentoch. Aj pre cirkvi na misijných územiach, tie najmladšie cirkvi, ktoré boli založené len

Napísal Balek Robert

Štvrtok, 04 Október 2012 22:08

prededávnom, nech sa misijné poslanie stane prirodzeným, hoci i ony ešte potrebujú misionárov. Mnohí kňazi, rehoľníci a rehoľníčky zo všetkých kútov sveta, mnohí laici, ba i celé rodiny zanechali svoje domovy, svoje miestne spoločenstvá a odišli do iných miestnych cirkví, aby svedčili a ohlasovali Kristovo meno, v ktorom ľudstvo nájde spásu. Je to prejav toho najhlbšieho spoločenstva, „zdieľania“ a lásky medzi miestnymi cirkvami, aby mohol každý človek počuť po prvýkrát alebo opätovne hlásanie, ktoré uzdravuje, a aby mohol prijať sviatosti, ktoré sú zdrojom života.

V súvislosti s týmto výsostným svedectvom viery, ktorá sa mení na lásku, by som chcel spomenúť Pápežské misijné diela, ktoré sú nástrojom na spoluprácu v univerzálnom poslaní Cirkvi vo svete, a poďakovať im. Prostredníctvom ich činnosti je ohlasovaním evanjelia aj pomoc bližnému, spravodlivosť voči najchudobnejším, možnosť vzdelávať sa aj v najodľahlejších dedinách, zdravotná starostlivosť na vzdialených miestach, oslobodenie z biedy, rehabilitácia marginalizovaných, rozvojová podpora krajín, prekonanie etnických rozdelení či rešpektovanie života v každej jeho fáze.

Drahí bratia a sestry, prosím o vyliatie Ducha Svätého na dielo evanjelizácie ad gentes – a osobitne na jeho spolupracovníkov – aby mu Božia milosť umožnila rozhodnejšie napredovať v dejinách sveta. S blahoslaveným Johnom Henrym Newmanom sa chcem modliť: „Sprevádzaj, Pane, svojich misionárov do krajín, kde treba ohlasovať evanjelium, vlož im do úst správne slová a daj, nech ich námaha prinesie ovocie“. Panna Mária, Matka Cirkvi a Hviezda evanjelizácie, nech sprevádza všetkých misionárov evanjelia.

Vo Vatikáne 6. januára 2012, na sviatok Zjavenia Pána

BENEDIKT XVI.

Zdroj: kbs.sk